

ชื่อเรื่อง	การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม	
ผู้วิจัย	พ.อ.พรเทพ คันทะพรม	ปริญญา ปร.ม.
กรรมการที่ปรึกษา	อาจารย์วิทยา เจริญศิริ	ประธานกรรมการ
	ผศ. สมเกียรติ เกียรติเจริญ	กรรมการ
	อาจารย์บุภาพร บุภาส	กรรมการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2550

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ที่มีความแตกต่างกันทางด้านเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 260 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ และเป็นแบบคำถามชนิดปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติใช้ทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ การเปรียบเทียบรายคู่ t -test และ การหาความแปรปรวนทางเดียว F -test (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ และอยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการเสนอ

ปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ที่มีเพศแตกต่างกัน พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และส่วนที่เหลืออีก 5 ด้าน แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอายุแตกต่างกัน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าแตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา และส่วนที่เหลืออีก 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

4. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ที่มีการศึกษาแตกต่างกัน พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกัน 3 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และส่วนที่เหลืออีก 3 ด้าน แตกต่างกัน

5. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอาชีพแตกต่างกัน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าแตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ และส่วนที่เหลืออีก 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัยครั้งนี้ ในแต่ละด้านสูงสุด ได้แก่ ควรจัดให้มีการประชุม เพื่อรับฟังปัญหาจากประชาชน สำรวจปัญหาและความต้องการของประชาชนในแต่ละเขตพื้นที่ การคัดเลือกโครงการที่จะดำเนินการในแต่ละหมู่บ้าน ควรให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจว่า จะทำโครงการใดก่อนและหลัง ควรแต่งตั้งผู้ที่มีความรู้ในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน เป็นกรรมการตรวจรับร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล การเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ควรปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ควรมีการศึกษาผลกระทบทั้งทางตรง และทางอ้อม ที่เกิดจากการดำเนินการตามโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีการแต่งตั้งประชาชนเข้าร่วมเป็นกรรมการ ในการติดตามและประเมินผลในการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร ขององค์การบริหารส่วนตำบล

TITLE   The Participation of the Community Leaders to the Performance of the
Sub-district Administrative Organizations in Khantarawichai District,
Maha Sarakham Province.

AUTHOR   FS 1 Pornthep Khanthaprom   **DEGEE** M.P.A

ADVISORS   Mr. Wittaya Charoensiri   Chairman

Assist Prof. Somkiet Kietjareon   Committee

Mrs. Yupaporn Yupas   Committee

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY 2007

ABSTRACT

The purposes of the research were to study the participation level of the community leaders to the performance of the sub-district administrative organizations in Khantarawichai District, Maha Sarakham Province, to compare the participation of the community leaders who were different in sex, age, educational levels and occupations including their suggestions. The samples used were the academic committee, sub-district chieives, village chieives, and the council's members of the sub-district administrative organizations within the 260 samples in Khantarawichai District, Maha Sarakham Province. The instruments used in collecting data were 5 levels check list rating scale questionnaire. The statistics used for analyzing data were frequency, percentage, mean, standard deviation, *t* – test and *F*-test (One-way ANOVA)

The results of the research were as follows;

1. The participation of level of the community leaders to the performance of the sub-district administrative organizations in Khantarawichai District, Maha Sarakham Province as a whole was at average. Considered in each aspect, it was found that one aspect was high, the participation in taking benefit, the other five aspects was at average. They were the participation in presenting the problems, the participation in performance, the participation in checking, the participation in measurement and the participation in making decision, respectively.

2. In the comparison of the participation of the community leaders who were different in sex, it was found different as a whole. When considered by aspects, it was found that one aspect, the participation in decision making, was not different and the other five aspects were different.

3. In the comparison of the participation of the community leaders who were different in age, it was found different as a whole. When considered by aspects, it was found that one aspect, the participation in presenting problems, was different and the other five aspects were not different.

4. In the comparison of the participation of the community leaders who were different in educational levels, it was found different as a whole. When considered by aspects, it was found that three aspect were not different. They were the participation in presenting problems, the participation in presenting and the participation in measurement, but the other three aspects were different.

5. In the comparison of the participation of the community leaders who were different in occupations, it was found not different as a whole. When considered by aspects, it was found that one aspect, the participation in taking benefit, was different and the other five aspects were not different.

Same suggestions were as follows; the meeting should be held to find out the problems from the people, the problems should be found out in each area. The projects should be approved by the people. The qualified people should be appointed in the infrastructure projects, the budget should be paid under the law. All projects should be studied the effect and the people should be given opportunity in making decision.